UCHWAŁA NR 313/XX/2025
RADY MIEJSKIEJ W PIASECZNIE

z dnia 21 maja 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w zw. z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) oraz art. 4 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 ze zm.) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Piaseczno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r. i podlega ogłoszeniu na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Piasecznie

mgr Katarzyna Wypych

Załącznik do uchwały Nr 313/XX/2025
Rady Miejskiej w Piasecznie
z dnia 21 maja 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 - 2027

Piaseczno

PIASECZNO 2025

Spis treści

I. Wprowadzenie ……. 5

II. Diagnoza środowiska …….. 8

1. Miasto i Gmina Piaseczno w liczbach ……. 8

2. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej…… 8

3. Dane statystyczne Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie dotyczące powodów przyznania pomocy socjalnej rodzinom w latach 2021-2024…….. 9

4. Dane statystyczne Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące pracy asystentów rodziny ……... 10

5. Dane statystyczne Wydziału Świadczeń Społecznych w Piasecznie …….. 11

III. Organizacja wsparcia rodzin na poziomie Gminy …… 12

1. Rola asystenta rodziny ……..… 13

2. Asystent w kontekście ustawy „ Za życiem'' …… 16

3. Rodziny wspierające jako forma wsparcia rodziny przez środowisko lokalne …….. 17

4. Placówki wsparcia dziennego ……. 18

5. Mieszkania Treningowe ……...…… 18

6. Projekty Socjalne……..……. 19

7. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej …… 21

8. Wsparcie psychologiczne ……... 27

IV. Analiza SWAT ……..... 28

V. Adresaci programu ……. 30

VI. Zadania i cele ……..... 30

VII. Efekty programu ……..…..... 34

VIII. Źródło finansowania ……..….. 35

IX. Realizatorzy programu …….. 35

X. Monitoring i ewaluacja Programu …….. 35

XI. Oczekiwane rezultaty ……... 36

XII. Podsumowanie …… 36

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Stanowi naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z jakim styka się dziecko. Rodzina to pierwsza instytucja wychowawcza socjalizująca dzieci, kształtująca ich osobowość oraz przygotowująca do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i stawiania na samodzielne funkcjonowanie w przyszłości.

Rodzina jak i dziecko są chronione w ustawodawstwie polskim. Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej."

Do szczególnej pomocy ze strony państwa mają prawo rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodziny wielodzietne i niepełne.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom doświadczającym trudności powinny świadczyć lokalne służby społeczne, które mają realizować zadania na rzecz dziecka i rodziny. Niniejszy Program jest kontynuacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowanego w latach 2019-2021.

Program koresponduje z zapisem w preambule ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „ Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami".

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona praw dziecka i rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, w tym rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania osobowości dziecka.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby i własne możliwości samodzielnego rozwiązywania występujących problemów oraz nie potrafią przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest wówczas podjęcie działań interdyscyplinarnych tj.:

1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska;
2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem;
3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej;
5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zasad i funkcji.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dziecka przeżywającej trudności i doświadczającej ograniczeń w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych. Celem jest przywrócenie możliwości pełnienia tych funkcji.

Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 18;
2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283, z późn. zm.);
3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49);
4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
5) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
6) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2024 r., poz. 1829);
7) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

(Dz. U. z 2025 r., poz. 438);

8) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych

(Dz. U. z 2024 r., poz. 323, z późn. zm.);

9) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

(Dz. U. z 2025 r., poz. 337, z późn. zm.)

10) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

(Dz. U. z 2023 r., poz. 1939, z późn. zm.);

11) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

(Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, z późn. zm.);

12) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

(Dz. U. z 2023 r., poz. 2809, z późn. zm.);

13) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

(Dz. U. z 2024 r., poz. 1512);

14) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

(Dz. U. z 2024 r., poz. 750, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. Diagnoza środowiska

1. Miasto i Gmina Piaseczno w liczbach

Powierzchnia Gminy Piaseczno liczy 12823 ha:

- Miasto:1633 ha
- Wsie: 11190 ha

Liczba mieszkańców:

	2021	2022	2023	2024
Ilość ludności	**80 817**	**81 537**	**82 247**	**82 818**

2. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

W latach 2021 – 2024 Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie objął swoim wsparciem :

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS	Liczba osób w tych rodzinach
2021	**1387**	**2372**
2022	**1296**	**2079**
2023	**1622**	**2572**
2024	**1065**	**1604**

	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin z dziećmi:	283	231	236	155
W tym z 1 dzieckiem	131	95	93	61
W tym z 2 dzieci	93	83	78	49
W tym z 3 dzieci	40	35	43	25
W tym z 4 i więcej dzieci	19	18	22	20

	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin niepełnych:	121	91	97	69
W tym z 1 dzieckiem	58	41	44	31
W tym z 2 dzieci	42	35	32	22
W tym z 3 dzieci i więcej dzieci	21	15	21	16

3. Dane statystyczne Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie dotyczące powodów przyznania pomocy socjalnej rodzinom w latach 2021 - 2024

Powód trudnej sytuacji życiowej	**Liczba rodzin ogółem**				**Liczba osób w rodzinie**			
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Ubóstwo	566	500	464	303	813	695	657	404
Bezdomność	122	124	111	66	128	128	115	69
Potrzeba ochrony macierzyństwa	59	48	60	32	241	191	252	143
W tym: wielodzietność	25	23	33	21	131	114	173	111
Bezrobocie	203	172	153	141	342	292	267	244
Niepełnosprawność	288	267	244	274	433	403	399	420
Długotrwała lub ciężka choroba	517	476	470	500	689	619	634	651

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	231	255	339	261	484	474	667	534
W tym: Rodziny Niepełne	80	79	76	57	211	203	220	169
Rodziny wielodzietne	20	18	35	27	106	95	189	151
Przemoc	10	7	6	4	23	21	23	9
Alkoholizm	61	58	50	57	74	71	59	74
Narkomania	18	12	13	15	23	15	18	21
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	26	18	20	9	33	24	24	16
Zdarzenia losowe	5	4	4	5	13	7	4	9
Sytuacje kryzysowe	7	3	26	3	19	8	33	10

4. Dane statystyczne Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie dotyczące pracy asystenta rodziny

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie realizuje ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemy pieczy zastępczej zatrudniając asystentów rodziny.

Poniższa tabela przedstawia jak na przełomie lat 2022-2024 zmieniła się liczba rodzin korzystających z pomocy asystentów. Rodziny te wyraziły chęć skorzystania z pomocy lub były zobowiązane przez Sąd do współpracy z asystentem rodziny.

Jednym z głównych i najważniejszych celów była i jest poprawa funkcjonowania rodziny w zakresie opiekuńczo - wychowawczym. Praca z rodzinami polegała również na rozwiązywaniu problemów socjalno – bytowych.

L.p.	ROK	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
1.	2022	64	104
2.	2023	63	111
3.	2024	70	118

Praca asystenta rodziny w rodzinach problemowych sprawowana jest w formie pracy socjalnej, a także specjalistycznej. Do głównych zadań można zaliczyć motywowanie do poszukiwania i utrzymania pracy zarobkowej, pomoc w zdobywaniu prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, trening budżetowy, pomoc i towarzyszenie w załatwianiu spraw urzędowych (np. zasiłki rodzinne, świadczenia alimentacyjne, egzekucja komornicza alimentów). Asystenci rodziny opierali swoją pracę także na współpracy z pracownikami innych instytucji tj. kuratorami, wychowawcami, pedagogami, pracownikami organizacji pozarządowych. Organizowali Zespoły interdyscyplinarne mające na celu diagnozę sytuacji rodzin oraz ustalenie katalogu możliwego, interdyscyplinarnego wsparcia.

W I półroczu 2022 r. zakończono pracę z 9 rodzinami ze względu na osiągnięcie założonych celów, z 4 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 1 ze względu na brak efektów współpracy, 1 ze względu na zmianę metody pracy w II półroczu 2022 r. z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie założonych celów, z 11 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 1 ze względu na zmianę metody pracy. W I półroczu 2023 r. zakończono pracę z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie założonych celów, z 8 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 1 ze względu na brak efektów, a w II półroczu 2023r. z 8 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 2 ze względu na zmianę metody pracy. W I półroczu 2024r zakończono pracę z 11 rodzinami ze względu na osiągnięcie założonych celów, z 5 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 5 ze względu na brak efektów współpracy, w II półroczu 2024 r. z 3 rodzinami ze względu na osiągnięcie założonych celów, z 5 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 3 ze względu na zaprzestanie współpracy.

5. Dane statystyczne Wydziału Świadczeń Społecznych w Piasecznie

Budżety domowe rodzin zasilają świadczenia z Wydziału Świadczeń Społecznych:

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze,

- fundusz alimentacyjny,

- wsparcie kobiet w ciąży i rodzin – „Za życiem”.

Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenie rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna.

Fundusz alimentacyjny obejmuje dzieci, które mają zasądzone od rodzica alimenty, a ich egzekucja jest bezskuteczna.

Świadczenie wychowawcze w wysokości 800 zł miesięcznie przysługuje obywatelom polskim i cudzoziemcom; matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Od 01.07.2019 r. w/w świadczenie wypłacane jest na każde dziecko, bez względu na dochód. Świadczenie wychowawcze przysługuje także na każde

dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, bez względu na wysokość dochodów. Od 2022r. świadczenie wychowawcze jest wypłacane przez ZUS.

Świadczenie „Dobry start" przysługuje w wysokości 300 zł raz w roku w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego, na każde dziecko uczące się w szkole – bez względu na dochody. Aktualnie program ten jest obsługiwany przez ZUS.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" przewiduje m.in. wypłatę jednorazowego świadczenia w kwocie 4000 zł (z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), odpowiednie wsparcie w trakcie ciąży i porodu, opiekę psychologiczną, poradnictwo dotyczące realizacji indywidualnych potrzeb rodzin (koordynowane przez asystenta rodziny), opiekę paliatywną i hospicyjną poza kolejnością czy hospicyjną dziesięciodniową „opiekę wyręczającą".

Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu świadczeń rodzinnych:

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Liczba rodzin	**2344**	**1760**	**2146**	**2225**

Liczba rodzin objętych wsparciem systemu świadczeń alimentacyjnych:

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Liczba rodzin	**202**	**172**	**109**	**100**

Liczba rodzin objętych wsparciem w formie jednorazowego świadczenia „ Za życiem":

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Liczba rodzin	12	16	6	5

III. Organizacja wsparcia rodziny na poziomie gminy

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej są zobowiązane: do wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, do organizacji pieczy zastępczej, do pomocy w usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, do wspierania rodzin z programu „Za Życiem" oraz do prowadzenia placówek wsparcia dziennego i placówek

koordynacyjno – rehabilitacyjno-opiekuńczych. Działania jednostek samorządowych powinny być wspierane przez sądy i ich organy pomocnicze, policję, instytucję oświaty, podmioty lecznicze, a także kościoły i związki wyznaniowe, organizacje społeczne oraz środowisko lokalne.

Najbliższe otoczenie jednostki jakim jest rodzina, powinno zapewniać prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci i młodzieży, chroniąc je przed niedostosowaniem społecznym i naruszeniem równowagi wewnętrznej. Rodzina odgrywa istotną rolę w kształtowaniu społecznej i kulturalnej strony osobowości młodego pokolenia. Rodzina jest dla dziecka miejscem gromadzenia pierwszych doświadczeń, zdobywania podstawowej wiedzy o świecie i normach moralno-społecznych. Rodzina jest strukturą społeczną, którą należy szczególnie chronić i wspierać, zwłaszcza gdy jej funkcjonowanie ulega zmianie.

Istotą funkcjonowania rodziny jest spójność i harmonia oraz wielofunkcyjność, tj. realizacja wszystkich podstawowych, przypisanych jej funkcji. W sytuacji, gdy rodzina nie jest w stanie wypełnić przynajmniej jednej z nich, może dojść do zapoczątkowania procesu dysfunkcjonalności rodziny, który może doprowadzić do napięć, konfliktów, zaniedbań opiekuńczo- wychowawczych, jak i rozpadu. Rodzina dysfunkcjonalna może mieć trudności w wywiązywaniu się z obowiązków wobec własnych dzieci czy prowadzeniu własnego gospodarstwa domowego.

Rodzina odgrywa podstawową rolę opiekuńczo-wychowawczą nad dzieckiem. Otaczając ją wsparciem i opieką należy skupić się na wzmacnianiu rodziny, podnoszeniu kompetencji społecznych i życiowych poszczególnych jej członków. Problemy, z którymi musi mierzyć się współczesna rodzina mają często charakter złożony i wymagają wsparcia przez wiele instytucji równocześnie. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy skupionej na pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego oraz spotkań z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza nią.

1. Rola asystenta rodziny

Rodzina przeżywająca trudności życiowe i opiekuńczo - wychowawcze ma prawo do skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny. Asystent rodziny to osoba, która towarzyszy rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań w trudnej sytuacji życiowej. Asystent w ramach ustawy „Za życiem" pracuje również z rodzinami dzieci z niepełnosprawnościami i kobietami w ciąży. Celem pracy asystenta jest usamodzielnienie rodziny, podkreślenie jej mocnych stron, motywowanie do zmiany, wydobywanie zasobów rodziny, mobilizowanie do podejmowanie aktywności społecznych, życiowych, zwiększanie sprawczości oraz poczucia wartości jej członków.

Zadaniem asystenta jest wspieranie rodziny, która nie potrafi samodzielnie pokonywać trudności życiowych, zwłaszcza problemów opiekuńczo – wychowawczych. Jego działania zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dziecka w rodzinie lub powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Ponadto asystent udziela wsparcia

psychologicznego podopiecznym w sytuacjach życia codziennego, takich jak: konflikty w rodzinie, problemy w środowisku rówieśniczym czy problemy emocjonalne. Do zadań asystenta rodziny należy motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podjęcia pracy lub kontynuowania nauki.

Asystent rodziny diagnozuje środowisko lokalne i w razie potrzeby przekierowuje rodzinę do odpowiednich specjalistów. Asystent pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z rodziną (urzędy, organizacje, szkoły, sądy i inne). Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Asystent podejmuje współpracę na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie z przedstawicielami instytucji m.in. kuratorami, policją, szkołą, PCPR - em, środowiskowymi centrami pomocy, fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz społeczności lokalnej i oczywiście pracownikiem socjalnym. Asystent jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta należy:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Każda rodzina ma potencjał do zmiany, nawet rodzina z wieloma problemami. Asystent rodziny prowadzi więc działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Ma motywować rodziców do udziału w zajęciach grupowych, udzielać indywidualnych porad wychowawczych oraz konsultacji. Elastyczny czas pracy asystenta pozwala na czynniejszy udział w życiu rodziny.

Asystent rodziny, tak jak pracownik socjalny pogłębionej pracy socjalnej, skupia całą uwagę, na wydobyciu motywacji, zarówno z rodziny jako całości jak i indywidualnych jej członków, do podejmowania działań mających na celu poprawę ich sytuacji. Asystent, w swojej pracy na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny wykorzystuje techniki i metody wykorzystywane w pracy z klientem również w prowadzonej pracy socjalnej.

Realizacja działań asystenta rodziny nie jest rzeczą łatwą. W zmieniającej się rzeczywistości społecznej, asystent coraz częściej podejmuje współpracę z rodzinami borykającymi się z wieloma problemami. Wymusza to na nim konieczność odpowiedniego przygotowania się i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności. Coraz częściej asystenci rodziny korzystają z metod pracy, które wykorzystywane są w pracy socjalnej. Coraz większa popularnością wśród asystentów rodziny cieszy się praca oparta na Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach. Najlepszym tego przykładem jest praca naukowa Pani Izabeli Krasiejko, która w całości poświęcona jest temu przedmiotowi.

Praca asystenta rodziny opiera się na planie pracy, który tworzony jest wspólnie z rodziną. Nie może być tworzony wyłącznie przez asystenta rodziny, czy wspólnie z pracownikiem socjalnym ze względu na potrzebę czynnego udziału wszystkich członków rodziny w określaniu zarówno celów jak i działań zmierzających do ich uzyskania. W tworzeniu planu pracy brane muszą być pod uwagę zasoby i możliwości jej członków, które również muszą być uwzględniane przy podejmowaniu już konkretnych działań. Działania asystenta rodziny nakierowane są głównie na modelowanie i wspieranie działań pozwalających na właściwe pełnienie ról społecznych oraz zadań nakierowanych na środowisko rodzinne jako właściwe do wychowywania dzieci, przekazywania im norm i wartości.

Ogólnie rzecz ujmując wachlarz działań asystenta rodziny jest bardzo duży. Począwszy od ,, bycia z rodziną w jej małym świecie" po towarzyszenie we wszystkich instytucjach, które wymagają osobistych kontaktów, a z którymi członkowie rodziny w jakimś zakresie sobie nie radzą. Do zadań asystenta rodziny należy również współpraca ze wszystkimi instytucjami, które powinny być zaangażowane w działania na rzecz rodziny w celu poprawy jej sytuacji, a także usamodzielnienia. Praca asystenta to nie tylko wspieranie i towarzyszenie w realizowaniu wcześniej określonych celów, to przede wszystkim praca mająca na celu podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, podnoszenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, praca nad poprawą niepożądanych zachowań rodziców w taki sposób, aby dzieci wychowujące się w tych rodzinach miały warunki do prawidłowego rozwoju jak również zapewnione bezpieczeństwo.

Na temat roli asystenta rodziny powstało wiele materiałów, czy wytycznych postępowania, chociażby rekomendacje metodyczne i organizacyjne przedstawione przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w 2019r. Ważnym jest ciągłe doszkalanie i zdobywanie wiedzy przez ,,zawodowych pomagaczy", aby byli oni coraz bardziej profesjonalni, efektywni i zorientowani na rodziny w wydobywaniu z nich potencjału i ukazywaniu możliwości.

2. Asystent w kontekście Ustawy „Za życiem”

Od stycznia 2017 r. obowiązuje ustawa z dnia 4 listopada 2016 r., o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”. Ustawa określa zakres uprawnień kobiet w ciąży i rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu. Według definicji choroba ta musi powstać w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Osoby uprawnione mogą skorzystać ze wsparcia asystenta rodziny, który koordynuje działania pomocowe. Współpraca z asystentem podejmowana jest na wniosek osób zainteresowanych. Wniosek należy złożyć do Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Asystent rodziny opracowuje katalog pomocy oraz pośredniczy w imieniu osoby/rodziny w różnych instytucjach na podstawie pisemnego upoważnienia i zgody do przetwarzania danych.

Przykładowymi formami wsparcia oferowanymi przez asystenta rodziny są:

1) doradztwo w zakresie form i miejsc wsparcia;
2) reprezentowanie przed instytucjami i urzędami;
3) dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznych poradni lekarskich;
4) pomoc w pozyskaniu wsparcia psychologicznego;
5) dostęp do pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
6) poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom;
7) poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad niemowlęciem;
8) pomoc w codziennej organizacji życia rodziny, planowanie sposobów spędzania wolnego czasu;
9) nauka sprawnego wykonywania obowiązków domowych;
10) doradztwo w zakresie zarządzania budżetem domowym;
11) informowanie jak działają urzędy, placówki wsparcia rodziny i dziecka;
12) pomoc w sprawach urzędowych, wspieranie rodziny w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji, urzędów i innych instytucji;
13) pomoc w zakresie możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i poszukiwaniu pracy;
14) informowanie o możliwości uzyskania świadczeń pieniężnych oraz różnych form wsparcia z pomocy społecznej;
15) pomoc we wnioskowaniu o ustalenie stopnia niepełnosprawności dziecka;
16) pomoc w uzyskaniu opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej i wnioskowanie o wczesne wspomaganie w rozwoju dziecka;
17) oraz inne formy doradztwa i wsparcia mieszczące się w kompetencji asystenta.

Koordynacja wsparcia podejmowana jest przez asystenta na wniosek osób zainteresowanych, złożony do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Przyznanie asystenta rodziny nie jest zależne od sytuacji materialnej rodziny i nie wymaga przeprowadzenia przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego.

3. Rodziny wspierające jako forma wsparcia rodziny przez środowisko lokalne

Rodziny wspierające stanowią nowy instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Dzięki pomocy rodzin wspierających w rodzinach dysfunkcyjnych może dojść do poprawy ich funkcjonowania i zaszczepienia pozytywnych wzorców.

Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny (zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.), pomaga rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w:

1) opiece i wychowaniu dziecka;
2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych

Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt (burmistrz) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego (zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.).

Zadaniem rodzin wspierających jest pomoc rodzinom, które mają trudności w opiece i wychowaniu dzieci, jak również w szeroko pojętym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Pomagają przede wszystkim, w oparciu o własne zasoby i umiejętności, posiadaną wiedzę z zakresu prawidłowego wychowywania dzieci i realizowane wzorce funkcjonowania rodziny. Jest to forma towarzyszenia rodzinie mającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci i tworzenie dla niej siatki wsparcia społecznego. Należy przy tym pamiętać, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia, a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Rodzina wspierająca zajmuje się w szczególności:

1) organizowaniem czasu wolnego dzieciom z rodzin wspieranych;
2) wypracowaniem nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny;
3) pomocą dzieciom w nauce;

4) udzielaniem wskazówek w takich kwestiach, jak: gotowanie, sprzątanie, utrzymanie higieny osobistej, racjonalne prowadzenie budżetu domowego.

4. Placówki wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

1) specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;

2) opiekuńczej – zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;

3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

5. Mieszkania Treningowe

1 listopada 2023 r. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dokonano zmian polegających na odejściu od dotychczas funkcjonującego nazewnictwa mieszkań określonych jako „chronione" i zmianie ich formuły. W uzasadnieniu wspomnianych zmian wskazano, że dotychczasowa nazwa „mieszkania chronione" była odbierana w sposób negatywny przez środowisko osób z niepełnosprawnościami oraz osoby związane z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz tej grupy osób. Uznano także, że różnice między typami mieszkań chronionych były na tyle istotne, że należało podkreślić ich odrębność, dokonując wyraźnego podziału na 2 formy wsparcia, którym przypisano nowe nazewnictwo: „mieszkanie treningowe" i „mieszkanie wspomagane".

Czym są mieszkanie treningowe i mieszkanie wspomagane?
W art. 36 pkt 2 lit. n oraz q ustawy mieszkanie treningowe i mieszkanie wspomagane, a także pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w tych lokalach zaliczono do niepieniężnych świadczeń pomocy społecznej.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia funkcji społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia. Natomiast w mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Mieszkanie wspomagane jest przeznaczone w szczególności dla: osoby z niepełnosprawnością, w tym osoby

z niepełnosprawnością fizyczną lub osoby z zaburzeniami psychicznymi; osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej (art. 53 ust. 4-6 ustawy).

Komu przysługuje świadczenie?

Wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, tj. w związku z nadaniem statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej.

Kwalifikacja osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym odbywa się na podstawie dokumentów potwierdzających spełnianie wyżej wymienionych przesłanek. Rodzinnego wywiadu środowiskowego nie przeprowadza się (art. 53 ust. 1 i 13 ustawy).

Gmina Piaseczno dysponuje dwoma Mieszkaniami Treningowymi, w których łącznie wsparcie mogą otrzymać 4 osoby.

6. Projekty socjalne

Uzupełnieniem oferty działań wspierających kierowanych do kierowanych do rodzin zamieszkujących na terenie miasta i gminy Piaseczno jest oferta realizowana poprzez projekty socjalne pod nazwą Akademia Rodziny oraz Pracownia Uśmiechu.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. projekt socjalny to zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Opracowywanie i realizacja projektów socjalnych należy do zadań własnych gminy. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt lub projekt socjalny.

Akademia Rodziny

Celem projektu socjalnego pn. Akademia Rodziny jest stworzenie atrakcyjnej oferty zajęć, sprzyjających wzmacnianiu kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów, integracji międzypokoleniowej oraz budowaniu bliskich relacji w rodzinie. Ponadto projekt ma na celu:

1) podniesienie świadomości na temat uzależnień, ich przyczyn, zagrożeń i skutków, promocję zdrowego stylu życia;
2) przeciwdziałanie podejmowaniu ryzykownych zachowań, niwelowanie szkód wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie;
3) ograniczenie negatywnego wpływu ryzykownego i szkodliwego spożywania alkoholu na funkcjonowanie rodzin poprzez przekazanie wiedzy dotyczącej umiejętności

opiekuńczo - wychowawczych i komunikacji z dzieckiem, a także przekazywanie wzorców zachowań asertywnych wobec używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
4) zwiększenie umiejętności wychowawczych beneficjentów oraz zmianę postaw wychowawczych rodziców / opiekunów na takie, które zapobiegają lub minimalizują wystąpienie zachowań problemowych / ryzykownych dzieci i młodzieży;
5) ograniczenie negatywnych skutków wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w ciąży.

W ramach zajęć i warsztatów w ramach Akademii Rodziny realizowane są:

1) rodzinne aktywne popołudnia;
2) warsztaty o emocjach dla dzieci przedszkolnych;
3) warsztaty o emocjach dla rodziców dzieci przedszkolnych;
4) warsztaty dla rodziców jak rodzić sobie z silnymi emocjami;
5) warsztaty dla młodzieży do czego potrzebne są nam emocje;
6) warsztaty dla rodziców - Pozytywna dyscyplina;
7) Trening Umiejętność Społecznych dla dzieci;
8) Akademia Mocy dla dzieci;
9) Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.

Jednocześnie w ramach projektu Akademia Rodziny organizowane są spotkania i wydarzenia skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Piaseczno takie jak np. Pikniki Rodzinne czy Gra Terenowa organizowane cyklicznie każdego roku, do udziału w której mogą się zgłaszać wszyscy chętni. Wydarzenia te odbywają się na terenie miasta i obejmują swoim zasięgiem duży obszar.

Pracownia Uśmiechu

Głównym celem „Pracowni Uśmiechu" było stworzenie przestrzeni sprzyjającej rozwojowi dzieci z niepełnosprawnościami oraz wspieranie ich rodzin. Poprzez różnorodne zajęcia, projekt miał za zadanie wspierać rozwój umiejętności, zainteresowań i potencjału dzieci, jednocześnie promując integrację społeczną, podnoszenie jakości życia oraz rozwój emocjonalny, społeczny i fizyczny uczestników. Motto projektu „Marzenia są początkiem wszystkiego" – oddaje ideę wspierania aspiracji i dążenia do lepszej przyszłości, zarówno wśród dzieci, jak i ich rodzin.

Projekt był skierowany do dzieci z niepełnosprawnościami, ich rodzeństwa oraz rodziców i opiekunów zamieszkałych na terenie gminy Piaseczno.

W ramach projektu przeprowadzono różnorodne działania, mające na celu rozwój dzieci i wspieranie integracji społecznej. Zorganizowano warsztaty:

- na Dzień Ziemi,
- warsztaty „Farmerem być",
- piknik rodzinny,
- warsztaty o emocjach,
- warsztaty Mikołajkowe.

Projekt Pracownia Uśmiech był realizowany w okresie od 2022 r. do 2024 r. W zajęciach organizowanych w ramach Projektu udział wzięło od 34 - 40 rodzin, w których wychowują się dzieci z niepełnosprawnościami. W działaniach udział brały całe rodziny.

7. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej

Przeciwdziałanie przemocy domowej jako jedno z podstawowych zadań Państwa przechodziło liczne zmiany i ewaluowało od początkowych niemal symbolicznych zapisów w pierwszej wersji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie aż do obecnie funkcjonującego, rozbudowanego systemu zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno – pomocowych oraz nakazów ochrony. Mamy coraz większą wiedzę o samym zjawisku przemocy domowej, która się nieustannie zmienia, choć bardziej pod wpływem czynników kulturowych niż prawnych. Nie ulega jednak wątpliwości, że prawna ochrona osoby doznającej przemocy dwadzieścia lat temu a teraz, to dwie zupełnie inne rzeczywistości.

Przemoc domowa to jeden z problemów społecznych występując w rodzinie dysfunkcyjnej. W Gminie Piaseczno działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, którego celem jest podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrona osób doznających przemocy. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzą przedstawiciele następujących instytucji i podmiotów: Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piasecznie, Policji, Straży Miejskiej, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Sądu oraz prawnik z ramienia M-GOPS w Piasecznie.

Zjawisko przemocy domowej w liczbach przedstawiają poniższe tabele.

Informacje dotyczące przemocy domowej w 2021 r.

Liczba Niebieskich Kart z rozbiciem na instytucje inicjujące procedurę

Rok	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Gminną Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Oświatę	Liczba Niebieskich Kart założonych przez ochronę zdrowia	Liczba Niebieskich Kart łącznie
2021	95	24	0	12	8	139

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową

Rok 2021	Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową	
Kobiety	126	
Mężczyźni	33	
Małoletni	razem 40	22 dziewczynki
		18 chłopców
Osoby niepełnosprawne	razem 0	0 kobiet
		0 mężczyzn
Osoby powyżej 65 roku życia	razem 8	8 kobiet
		0 mężczyzn

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy domowej w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

Rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Zaniedbanie
2021	132	144	11	25	12

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową

Rok	Kobiety	Kobiety uzależnione od alkoholu/narkotyków	Mężczyźni	Mężczyźni uzależnieni od alkoholu/narkotyków	Nieletni	Nieletni uzależnieni od alkoholu/narkotyków
2021	26	10	116	88	Brak danych	Brak danych

W 2021 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 663 spotkania grup diagnostyczno – pomocowych.

Informacje dotyczące przemocy domowej w 2022 r.

Liczba Niebieskich Kart z rozbiciem na instytucje inicjujące procedurę

Rok	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Gminną Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Oświatę	Liczba Niebieskich Kart założonych przez ochronę zdrowia	Liczba Niebieskich Kart łącznie
2022	99	23	0	16	2	140

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową

Rok 2022	Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową	
Kobiety	123	
Mężczyźni	44	
Małoletni	razem 49	23 dziewczynki
		26 chłopców
Osoby niepełnosprawne	razem 0	0 kobiet
		0 mężczyzn
Osoby powyżej 65 roku życia	razem 5	3 kobiet
		2 mężczyzn

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy domowej w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

Rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Zaniedbanie
2022	122	133	11	26	16

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową

Rok	Kobiety	Kobiety uzależnione od alkoholu/narkotyków	Mężczyźni	Mężczyźni uzależnieni od alkoholu/narkotyków
2022	32	Brak danych	112	Brak danych

W 2022 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 799 spotkań grup diagnostyczno – pomocowych.

Informacje dotyczące przemocy domowej w 2023 r.

Liczba Niebieskich Kart z rozbiciem na instytucje inicjujące procedurę

Rok	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Gminną Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Oświatę	Liczba Niebieskich Kart założonych przez ochronę zdrowia	Liczba Niebieskich Kart łącznie
2023	71	31	0	33	13	148

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową

Rok 2023	Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową	
Kobiety	146	
Mężczyźni	63	
Małoletni	razem 98	50 dziewczynki
		48 chłopców
Osoby niepełnosprawne	razem 0	0 kobiet
		0 mężczyzn
Osoby powyżej 65 roku życia	razem 16	13 kobiet
		3 mężczyzn

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy domowej w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

Rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Zaniedbanie
2023	162	170	12	20	13

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową

Rok	Kobiety	Kobiety uzależnione od alkoholu/narkotyków	Mężczyźni	Mężczyźni uzależnieni od alkoholu/narkotyków
2023	49	Brak danych	118	Brak danych

W 2023 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1056 spotkań grup diagnostyczno – pomocowych.

Informacje dotyczące przemocy domowej w 2024 r.

Liczba Niebieskich Kart z rozbiciem na instytucje inicjujące procedurę

Rok	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Gminną Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba Niebieskich Kart założonych przez Oświatę	Liczba Niebieskich Kart założonych przez ochronę zdrowia	Liczba Niebieskich Kart łącznie
2024	95	59	0	42	15	211

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową

Rok 2024	Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową	
Kobiety	181	
Mężczyźni	88	
Małoletni	razem 98	42 dziewczynki
		56 chłopców
Osoby niepełnosprawne	razem 6	5 kobiet
		1 mężczyzn
Osoby powyżej 65 roku życia	razem 10	7 kobiet
		3 mężczyzn

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy domowej w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

Rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Zaniedbanie
2024	191	198	15	75	35

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową

Rok	Kobiety	w tym Kobiety powyżej 65 roku życia	Mężczyźni	w tym Mężczyźni powyżej 65 roku życia
2024	53	1	161	4

W 2024 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1382 spotkania grup diagnostyczno – pomocowych.

8. Wsparcie psychologiczne

Ważnym działaniem wspierającym rodzinę w formie niematerialnej są usługi świadczone przez psychologa zatrudnionego w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, którego głównym zadaniem jest udzielanie wsparcia psychologicznego rodzinom wymagającym pomocy i ustabilizowanie psychiczne członków rodziny na tyle, aby mogli efektywnie korzystać ze wsparcia asystenta rodziny czy pracownika socjalnego. Cele szczegółowe i metody pracy psychologa polegają m.in. na:

1) spotkaniach indywidualnych z rodzicami w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
2) doraźnym wsparciem psychologicznym w formie indywidualnych rozmów wspierających dla rodzin i osób będących w kryzysie (choroba, śmierć, rozwód);
3) wsparcie dla rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnienia;
4) wsparcie dla rodzin i osób przeżywających kryzysy w związkach;
5) wsparcie pracy asystentów rodziny czy pracowników socjalnych podczas działań w środowisku osób potrzebujących wsparcia;
6) wsparcie dla małoletnich osób pozostających w kryzysie.

Działania psychologa są poprzedzone rozpoznaniem i diagnozą opracowana wspólnie z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnymi i wyznaczają kierunki pracy z daną rodziną.

IV. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ Wykwalifikowana kadra współpracująca z rodzinami podnosząca stale swoje kwalifikacje. ▪ Uwzględnienie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny. ▪ Lokalna, interdyscyplinarna współpraca przedstawicieli służb i instytucji na rzecz rodziny. ▪ Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ Dostępność bogatej oferty edukacyjnej mającej na celu podniesienie kwalifikacji rodziców i opiekunów. ▪ Obecność klubów, ośrodków sportowych i odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej aktywność fizyczną i podtrzymującej zdrowy styl życia rodziny. ▪ Obecność na terenie gminy Klubu Integracji Społecznej działającego przy M-GOPS w Piasecznie ▪ Honorowanie na terenie gminy Karty Dużej Rodziny, Karty Mieszkańca Piaseczna, Karty Seniora. ▪ Zapewnienie przez gminę rodzinom doświadczającym trudności życiowych i opiekuńczo-wychowawczych wsparcia przez asystenta rodziny i pracownika pogłębionej pracy socjalnej. ▪ Dostęp do poradnictwa specjalistycznego i usług opiekuńczych. ▪ Obecność na terenie gminy organizacji pozarządowych wspierających rodziny. ▪ Organizowanie przez gminę wypoczynku letniego i zimowego ▪ Obecność na terenie gminy Punktu Interwencji Kryzysowej oraz Domu Samotnej Matki ▪ Występowanie na terenie gminy poradni EZRA działającej na rzecz wsparcia	▪ Wysoka liczba rodzin korzystających z pomocy z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych ▪ Dziedziczenie nieprawidłowych postaw rodzicielskich i społecznych ▪ Brak rodzin wspierających. ▪ Brak kampanii uwrażliwiającej mieszkańców gminy na potrzeby rodzin z problemami oraz sposoby udzielania im pomocy. ▪ Zbyt wolne i nieadekwatne reagowanie przez instytucje i placówki gminne na problemy występujące w rodzinie. ▪ Zbyt mało widoczna promocja bezpłatnych działań na rzecz rodziny podejmowanych przez fundacje, stowarzyszenia, organizacje na terenie gminy. ▪ Mała dostępność na terenie gminy do specjalistów w ramach NFZ tj: traumatolog, psychiatra dziecięcy, terapeuta uzależnień (od narkotyków, komputera), psycholog dziecięcy, tyflopedagog. ▪ Brak ogólnodostępnej bazy z danymi kontaktowymi do fundacji, stowarzyszeń zajmujących się pomocą rodzinie. ▪ Brak przepływu informacji między instytucjami i placówkami. ▪ Mała liczba rodzin zastępczych. ▪ Zbyt mała liczba miejsc dla dzieci w żłobkach z dofinansowaniem gminnym. ▪ Mała ilość zajęć bezpłatnych lub częściowo płatnych organizowanych przez kluby i ośrodki sportowe w gminie. ▪ Brak świetlic środowiskowych.

dzieci, młodzieży i ich rodzin doświadczających kryzysu psychicznego. ▪ Szeroka oferta poradnictwa specjalistycznego w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym. ▪ Obecność Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno – Rehabilitacyjno-Opiekuńczego wspierającego rodziny z niepełnosprawnością. Możliwość skorzystania z internatów przy szkołach specjalnych. ▪ Działalność na terenie gminy PCPR - u współpracującego z Całodobową Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą oraz rodzinami zastępczymi. ▪ Występowanie na terenie gminy bogatej oferty przedszkoli integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi oraz specjalnych. ▪ MOS będący ofertą edukacyjną dla młodzieży zagrożonej demoralizacją ▪ Możliwość kompleksowej diagnozy psychologicznej w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piasecznie ▪ Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych. ▪ Obecność mieszkań chronionych na terenie gminy. ▪ Duża liczba asystentów rodziny i pracowników pogłębionej pracy socjalnej. ▪ Obecność dużej liczby klubów seniora w gminie. ▪ Dom Dziennego Pobytu Seniora w Piasecznie.	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
▪ Wsparcie asystentów rodzin ▪ Polityka Państwa przyjazna rodzinie. ▪ Korzystanie ze wsparcia dużej liczby organizacji pozarządowych, fundacji i stowarzyszeń. ▪ Możliwość wykorzystywania pieniędzy ze środków zewnętrznych.	▪ Brak ogólnopolskiej kampanii promującej różne formy wspierania rodziny. ▪ Zbyt mała ilość środków w budżecie krajowym na zadania wspierające rodziny.

▪ Położenie gminy w pobliżu dużej aglomeracji miejskiej. ▪ Uwzględnianie dyrektyw unijnych wspierających rodziny, ▪ Bogata oferta na rynku szkoleń, warsztatów i materiałów o tematyce rodzinnej. ▪ Obecność krajowych telefonów zaufania wspierających rodziny w kryzysie (Niebieska Linia, Dla dzieci i młodzieży) ▪ Rozszerzenie form komunikacji między członkami rodziny a instytucjami (spotkania on-line, telefonicznie, załatwienie spraw zdalnie). ▪ Współpraca międzygminna w obszarze wspierania rodziny. ▪ Ogólnopolskie akcje promujące zdrowy styl życia.	▪ Brak wypracowanych procedur postępowania w sytuacjach kryzysów krajowych. ▪ Zwiększenie liczby osób w kryzysie psychicznym. ▪ Brak odpowiedniej liczby specjalistów: psychiatrów, psychiatrów dziecięcych, terapeutów. ▪ Wzrost liczby osób uzależnionych. ▪ Brak rozwiązań systemowych motywujących poszczególnych członków rodziny do samodzielności finansowej (zjawisko uzależnienia od wsparcia instytucjonalnego).

V. Adresaci Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Piaseczno na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. Do realizacji celów programu przyjęto definicję rodziny, która została wskazana w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej określającym rodzinę, jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące". Zauważyć należy, iż rozumienie to nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wykazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Adresatami Programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, rodziny o trudnej sytuacji materialno - bytowej, rodziny zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, jak również rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

VI. Zadania i cele

Celem strategicznym programu jest rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ważnym zadaniem jest zapewnienie zapewnieni odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym. Wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez podniesienie kompetencji zawodowych, w zakresie aktualnych potrzeb rodzin.

Cele realizowane będą poprzez:

1) kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny;
2) tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie; podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny;
3) aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodzin;
4) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka;
5) wspieranie rodzin przez asystentów rodziny;
6) wspieranie działań na rzecz rodzin wielopokoleniowych, niwelowanie wyuczonej bezradności;
7) zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej;
8) wspieranie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej;
9) rozwijanie metod pracy z rodzina.

Priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest utrzymanie systemu rodzinnego w całości, przy kierowaniu się nadrzędną zasadą dobra dziecka. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno następować po wyczerpaniu wszelkich form pomocy jego rodzicom. W związku z tym wszelkie działania powinny zmierzać do poprawy sytuacji w rodzinie, tak aby było możliwe pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Zadania w zakresie wspierania rodziny.

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	**Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci**	Zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny, objęcie wsparciem rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społeczne w Piasecznie/Urząd Gminy	2025- 2027
2.	**Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej**	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, w tym	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2025-2027

		pomoc: socjalna, poradnictwo.		
3.	**Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo wychowawczej**	Wspieranie rodziców w wychowywaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Realizacja programów podnoszących umiejętności wychowawcze, kompetencje opiekuńcze.	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Placówki kulturalno – oświatowo - sportowe	2025-2027
4.	**Ochrona rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego**	Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, pogłębiona praca socjalna. Konsultacje, poradnictwo, objecie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, zorganizowanego wypoczynku oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Urząd Gminy/ PPP/ organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	2025-2027
5.	**Promowanie wartości rodziny, inicjowanie środowiskowych form wspierania rodziny**	Organizowanie różnorodnych form integracji rodzin ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń inicjowanych w społecznościach lokalnych, rozpowszechnianie oferty placówek wsparcia dziennego	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Urząd Gminy/ PPP/ organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	2025-2027
6.	**Promowanie polityki prorodzinnej oraz wspieranie innowacyjnych metod pracy z rodzina i dzieckiem**	Doskonalenie zawodowe pracowników w zakresie pracy z rodziną (warsztaty, szkolenia, superwizja), promowanie praw dziecka, szkolenie i wsparcie wolontariuszy pracujących na rzecz wsparcia rodziny. Realizacja programów	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Urząd Gminy/ PPP/ GKRPA/ organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	2025-2027

		profilaktyki uzależnień w zakresie oddziaływania na rodzinę. Organizowanie inicjatyw wychowawczych i edukacyjnych.		
7.	**Pomoc rodzinom poprzez działania rodzin wspierających**	Tworzenie warunków do działań dla rodzin wspierających poprzez rozpowszechnianie informacji o instytucji rodziny wspierającej, edukacja w tym zakresie, tworzenie rodzin wspierających	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Urząd Gminy	2025-2027
8.	**Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny**	Organizacja warsztatów umiejętności wychowawczych, imprezy integracyjne również w ramach projektów socjalnych, nauka prawidłowego spędzania czasu wolnego	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie/ Urząd Gminy/ organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	2025-2027
9.	**Rozwijanie metod pracy z rodziną**	Doskonalenie współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy różnymi podmiotami zajmującymi się rodziną. Zapewnienie dostępu do superwizji, realizacja różnorodnych form doskonalenia zawodowego asystentów rodziny.	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027
10.	**Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapiileczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej**	Przeprowadzanie rozmów z Klientami polegającymi na dialogu motywującym, podejmowanie metod pracy polegających na działaniach skoncentrowanych na rozwiązaniach	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2025-2027
11.	**Organizowanie wydarzeń o charakterze**	Organizowanie imprez plenerowych oraz akcji integrujących rodziny w	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy	2025-2027

	integrującym rodziny	ramach Projektu „ Akademia Rodziny''	Społecznej/ Urząd Gminy	
12	**Organizowanie wydarzeń integrujących społeczność osób niepełnosprawnych**	Tworzenie projektów socjalnych, organizowanie imprez/wyd—arzeń integrujących środowisko osób z niepełnosprawnych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/ Urząd Gminy	2025-2027
13	**Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej poradnictwa specjalistycznego oraz działań prewencyjnych**	Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych wspierających rodziny dotknięte przemocą domową, podejmowanie interwencji kryzysowych, wskazanie miejsc bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, prawnego	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie, Policja, ZI	2025-2027

VII. Efekty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągniecie następujących efektów:

1) polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
2) wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych;
3) zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
4) podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne, mających na celu zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie zachowań prorodzinnych;
5) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
6) przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej;
7) wzmocnienie procesu aktywizacji osób oraz członków rodzin dysfunkcyjnych celem uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowania nauki, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy;
8) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny celem zapobiegania postawaniu sytuacji kryzysowych;
9) poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny;
10) wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji;
11) zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych;
12) rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VIII. Źródło finansowania

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w Gminie Piaseczno są:

1) środki własne z budżetu gminy;
2) środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizacje zadań określonych w programie;
3) środki pozabudżetowe pozyskane na zadania związane z realizacją Programu: dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje na realizacje rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz inne środki zewnętrzne, np. środki unijne.

IX. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 są instytucje i podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny, w szczególności rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz inne podmioty realizujące działania na rzecz wspierania rodziny. Przy realizacji Programu współpracować powinny podmioty publiczne oraz podmioty niepubliczne.

X. Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje oraz dane, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zweryfikują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie zmian w programie.

Przedmiotem ewaluacji Programu będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji zadań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas realizowanych.

Dla skutecznej realizacji założonych w Programie działań, prowadzenia ewaluacji i monitoringu realizacja Programu winna się opierać na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, innymi podmiotami oraz organizacjami.

Realizatorzy zadań, wskazani w niniejszym Programie, zobowiązani są do przekazywania informacji i danych, niezbędnych do opracowania rocznych sprawozdań z realizacji Programu, Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy społecznej w Piasecznie, jako instytucji koordynującej realizację Programu i odpowiedzialnej za przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu.

Rezultatem monitoringu będzie:

1) sprawozdanie roczne przygotowane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie w pierwszym kwartale następującego po sobie roku;

2) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XI. Oczekiwane rezultaty

1. Spodziewanymi rezultatami realizacji Gminnego – Programu Wspierania rodziny w latach 2025 – 2027 są:
2. poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich;
3. ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, w tym rodzin z problemem przemocy w rodzinie, rodzin z uzależnieniami;
4. współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
5. podniesienie świadomości społecznej lokalnej w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych;
6. rozwijanie współpracy instytucji podmiotów i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny;
7. polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

XII. Podsumowanie

Przedstawione w Programie działania mają charakter pomocniczy, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo – wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwie tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.